

Sygn.akt III AUa 1285/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bohdan Bieniek (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SA Sławomir Bagiński

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 maja 2016 r. w B.

sprawy z odwołania B. P. oraz M. P.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie istnienia ubezpieczenia społecznego

na skutek apelacji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 października 2015 r. sygn. akt III U 288/15

oddala apelację.

III AUa 1285/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 8.05.2015 r. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdziła ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w stosunku do M. P. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego od 1.07.2013 r. oraz ustanie obowiązku opłacania za niego składek od wskazanej daty.

Odwołania od powyższej decyzji wnieśli M. P. i B. P.. Wskazali, że nie zgadzają się z zaskarżonym rozstrzygnięciem. Zarzucili stronie pozwanej wadliwe przyjęcie, że M. P. nie pracuje w gospodarstwie rolnym (...), tylko dlatego, iż pobiera zasiłek dla opiekunów. Wskazali, że jako domownik cały czas pracuje w gospodarstwie rolnym. Potwierdza to wypadek przy pracy w gospodarstwie rolnym, któremu uległ 31.07.2014 r. Odwołujący podkreślili, że M. P. nie był informowany, że prowadząc gospodarstwo rolne nie może być opiekunem swojej matki.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swego stanowiska przyjął, że fakt zaprzestania wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym (...) potwierdził oświadczeniami z 5.09.2014 r. i 21.04.2015 r. Dlatego Kasa uważa, że skarżący nie spełnia przesłanek do objęcia go ubezpieczeniem społecznym rolników.

Postanowieniem z 7.07.2015 r. Sąd Okręgowy w sprawie III U 289/15 zarządził połączenie sprawy z odwołania M. P. do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą z odwołania B. P. i połączone sprawy postanowił prowadzić w dalszym ciągu pod sygn. akt III U 288/15.

Sąd Okręgowy w Łomży wyrokiem z dnia 13 października 2015 r. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. P. podlegał ubezpieczeniom społecznym rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno – rentowego od dnia 1 lipca 2013 r.

Sąd I instancji ustalił, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z 29.11.2004 r. w sprawie I C 85/04 rozwiązano przez rozwód małżeństwo M. P. z B. P..

M. P. podlegał rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu oraz chorobowemu z mocy ustawy od 01.01.1991 r. do 31.12.2003 r., od 31.12.2007 r. do 28.01.2013 r. jako rolnik oraz od 29.01.2013 r. jako domownik.

W dniu 29.01.2013 r. M. P. zawarł ze swoją byłą żoną B. P. notarialną umowę sprzedaży, na mocy której sprzedał jej zabudowaną nieruchomość rolną, składającą się z działek gruntu, położonych w obrębie wsi N., gmina M., oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) o łącznej powierzchni 17 ha 50 arów.

W dniu 26.03.2013 r. M. P. i B. P. złożyli w KRUS w K. oświadczenia, w których poświadczyli, że M. P. mieszka i pracuje stale w gospodarstwie rolnym (...).

Decyzją KRUS z 27.03.2013 r. M. P. został objęty ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym, macierzyńskim i emerytalno - rentowym od 29.01.2013 r.

W dniu 31.07.2014 r. uległ wypadkowi przy pracy w gospodarstwie rolnym, w wyniku którego doznał 10-procentowego długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Decyzją Ośrodka Pomocy (...) w M. z 25.09.2014 r. M. P. przyznano bezterminowy zasiłek dla opiekuna w związku z opieką nad matką P. P. od 01.07.2013 r. w wysokości po 520 zł miesięcznie. M. P. opiekuje się matką P. P., z którą mieszka w gospodarstwie (...).

B. P. właścicielką gospodarstwa o powierzchni 17,5 ha. Posiada ciągnik, prasę wysokiego zgniotu, grabarkę, pługi czteroskibowe. Hoduje 3 krowy i opasy - razem 14 sztuk. Ma ponad 4 ha łąki, sieje żyto, owies, ziemniaki. Odwołująca podała, że wszystkie prace fizyczne wykonuje M. P., pracuje w gospodarstwie za jedzenie, w szczególności spożywa u niej obiady. Uległ w gospodarstwie wypadkowi w czasie koszenia kombajnem. Zaznaczyła, że pracownicy opieki społecznej, będąc u niej w domu, widzieli, jak M. P. wrócił z pola z maszynami.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i wskazał, że ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy:

- 1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny,
- 2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1

- jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Sąd I instancji zauważył, że w przypadku, gdy o zasiłek dla opiekuna ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników lub domownicy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników świadczenie, to przysługuje odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, o których mowa w ust. 1, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za

składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań (art. 3a ust.1 i 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, Dz.U.2014.567).

Dla oceny prawidłowości rozstrzygnięcia organu rentowego w przedmiocie ustania podlegania przez M. P. od 01.07.2013 r. ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego istotne było ustalenie czy jest on domownikiem w gospodarstwie (...). W świetle materiału dowodowego sprawy Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że M. P. – pomimo sprzedaży posiadanego przez niego gospodarstwa rolnego swojej byłej żonie B. P., jest domownikiem w jej gospodarstwie w rozumieniu art. 6 pkt 2 ustawy o u.s.r.

Przede wszystkim cały czas mieszka w tym gospodarstwie, zajmuje razem z matką P. P., górną część domu B. P. w N.. Sama właścicielka gospodarstwa razem z dwojgiem dzieci mieszka w parterowej części tego samego domu. Odwołujący, byli małżonkowie, obecnie nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego w tym sensie, że zajmują odrębne pomieszczenia mieszkalne. Wspólnie jednak spożywają posiłki, zwłaszcza obiady, które przygotowuje B. P.. Razem też prowadzą stosunkowo duże gospodarstwo rolne we wsi N.. Zgodne wyjaśnienia takiej treści złożyli na posiedzeniu 8.09.2015 r. i są one wiarygodne.

Przede wszystkim fakt pracy M. P. w gospodarstwie rolnym (...) potwierdzają dokumenty w aktach KRUS w sprawie jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, spowodowanego wypadkiem przy pracy 31.07.2014 r. Treść zgromadzonych w nich dokumentów dokładnie oddaje okoliczności wypadku, któremu we wskazanym dniu uległ M. P.. Zdarzenie miało miejsce, gdy odwołujący kosił owies kombajnem na polu B. P. na terenie wsi N.. Doznał uszczerbku na zdrowiu, gdy ratując się przed wybuchłym w silniku kombajnu pożarem, skoczył na ziemię z wysokości około 3 m.

Oczywistym jest, że uprawa kilkunastohektarowego gospodarstwa wymaga użycia ciężkiego sprzętu rolniczego, który – z przyczyn praktycznych - operowany jest prawie wyłącznie przez mężczyzn. Skoro M. P., pomimo rozwodu z B. P. i wyzbycia się na jej rzecz gospodarstwa rolnego, razem z matką mieszka w gospodarstwie rolnym byłej żony i spożywa przygotowywane przez nią posiłki, z pewnością pomaga jego właścicielce w wykonywaniu prac gospodarskich wymagających użycia dużej siły fizycznej. Jest to tym bardziej zasadne, że B. P. wychowuje ich wspólnego trzynastoletniego syna M. P., a dochód z gospodarstwa stanowi jej źródło utrzymania. Ponadto, M. P. nie zarabkuje w inny sposób, poza pracą w gospodarstwie, wobec czego dysponuje wolnym czasem na pomoc B. P. w gospodarstwie.

Reasumując, organ rentowy dokonał błędnych ustaleń uznając, że M. P. nie pracuje w gospodarstwie rolnym odwołującej, nie jest domownikiem w jej gospodarstwie i przez to nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu rolniczemu.

Bez wątpienia decyzja KRUS zapadła w wyniku oparcia się przez organ rentowy na dokumentach z Ośrodka Pomocy (...) w M., wśród których znalazło się oświadczenie M. P., że zaprzestał wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym. Dokument tego rodzaju nie mógł jednak stanowić podstawy ustaleń faktycznych istotnych z punktu widzenia podlegania przez niego ubezpieczeniu rolniczemu, które ma charakter obowiązkowy. Powstał on dla celów przyznania M. P. zasiłku opiekuńczego i tylko w świetle przesłanek do otrzymania takiego zasiłku może być użyty. Podleganie obowiązkowemu ubezpieczeniu rolniczemu uzależnione jest od faktu bycia rolnikiem lub domownikiem. Domownik musi pozostawać z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkiwać na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie i stale pracować w tym gospodarstwie rolnym, bez związania się z rolnikiem stosunkiem pracy. Okoliczności te są zatem sprawą faktu. Na ocenę ich wystąpienia nie mają znaczenia odmienne deklaracje rolnika lub podlegającego ubezpieczeniu domownika, jeśli materiał dowodowy sprawy przeczy treści składanych oświadczeń.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. P. podlegał ubezpieczeniom społecznym rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego od 01.07.2013 r.

Od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży apelację złożył pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego, tj. art.6 pkt 2, art.7 ust. 1 pkt 2 i art.16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania M. P. i B. P..

W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, że nie podziela stanowiska Sądu, iż domownik, który nabył prawo do zasiłku dla opiekuna w związku z opieką nad matką nadal podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. Takie stwierdzenie pozostaje w sprzeczności z przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, jak i ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszym rzędzie należy stwierdzić, że okoliczności przedmiotowej sprawy pozostają bezsporne, a tym samym zostały prawidłowo ustalone przez Sąd Okręgowy. Zamykają się one stwierdzeniem, że M. P. i B. P. są po rozwodzie, zamieszkują wspólnie i pracują w gospodarstwie rolnym, które od dnia 29 stycznia 2013 r. M. P. sprzedał byłej żonie. Gospodarstwo ma powierzchnię 17,50 ha. W marcu 2013 r. byli małżonkowie zgodnie oświadczyli, że M. P. mieszka i pracuje w gospodarstwie rolnym (...). W związku z tym od dnia 29 stycznia 2013 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy jako domownik. W dniu 31.07.2014 r. uległ wypadkowi przy pracy w gospodarstwie rolnym, w wyniku którego doznał 10 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

M. P. w dniu 5 września 2014 r. złożył w Ośrodku Pomocy (...) w Małym P. wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna. Jednocześnie oświadczył, że zaprzestał prowadzenia gospodarstwa rolnego i wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 29 czerwca 2013 r. Nadto oświadczył, iż podlega ubezpieczeniu społecznemu jako domownik w KRUS.

Następnie decyzją Ośrodka Pomocy społecznej w M. z dnia 25.09.2014 r. M. P. przyznano bezterminowy zasiłek dla opiekuna w związku z opieką nad matką P. P. od 01.07.2013 r. w wysokości po 520 zł miesięcznie. M. P. opiekuje się matką P. P., z którą mieszka w gospodarstwie (...).

Tak ustalone okoliczności Sąd odwoławczy przyjmuje je za własne. Wymagają one jedynie uzupełnienia w tej kwestii, iż decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego z Ł. z dnia 23 kwietnia 2011 r. ubezpieczony nabył prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia na okres od dnia 1 października 2011 r. Przedmiotowa decyzja wygasła z mocy prawa z dniem 30 czerwca 2013 r. Następnie z dniem 15 maja 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U z 2014 r. poz. 567). Zgodnie z art. 2 pkt 1 tej ustawy zasiłek dla opiekuna przysługiwał osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na mocy art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2013 r., poz. 1548) z dniem 1 lipca 2013 r. Taki przypadek obejmował odwołującego.

Uwidoczniony stan faktyczny wskazuje na pewną sekwencyjność zdarzeń, które w sposób wsteczny uregulowały uprawnienia opiekunów, w tym wypadku z tytułu opieki nad matką, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Taki zabieg legislacyjny nie jest obojętny dla bytu ubezpieczenia społecznego rolników.

Po pierwsze, odwołujący M. P. legitymuje się statusem domownika. Taki przysługuje członkowi rodziny, jak też osobie zupełnie z nim (rolnikiem) niespokrewnionej. Cechą nadającą osobie status domownika jest bliski związek tej osoby z rolnikiem. Prima facie nie wyklucza objęcia pojęciem domownika byłego małżonka rolnika, jeżeli ów pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie i stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związany z rolnikiem stosunkiem pracy (art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników). Z powołanych cech ustawowych wynika obowiązek stałej pracy w gospodarstwie, a nie pracy okazjonalnej, dorywczej. Miernikiem stałości pracy w gospodarstwie rolnym nie jest czas realizacji obowiązków, ale potrzeby związane z prowadzeniem konkretnego gospodarstwa rolnego przy uwzględnieniu, jego obszaru, stopnia zmechanizowania oraz ilości pracujących w nim osób. Oznacza to, że warunek ten wymaga pewnego psychicznego nastawienia polegającego na związaniu się z gospodarstwem rolnym. Nie znaczy to, że praca w gospodarstwie rolnym musi stanowić podstawowe zajęcie. Udział w pracach polowych (i uznanie wypadku przy pracy rolniczej) przemawia na korzyść stwierdzenia, że odwołujący legitymuje się statusem domownika. Z tej racji wywód Sądu Okręgowego jest trafny, lecz nie wyczerpuje istoty problemu. System apelacji pełnej oznacza, że Sąd odwoławczy nie rozpoznaje tylko apelacji, a rozpoznaje ponownie sprawę. Tym samym ma obowiązek wzięcia pod uwagę wszelkich norm prawa materialnego, które mają znaczenie w sprawie.

Po wtóre, nie można zamknąć problemu w stwierdzeniu, że ubezpieczeniu społecznemu rolników podlega domownik o ile nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych (art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników). Otóż cała kompilacja zmieniających się przepisów została zapoczątkowana wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., K 27/13. W powołanym orzeczeniu Trybunał stwierdził, iż art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2012 r., poz. 1548) jest niezgodny z zasadą zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa (art. 2 Konstytucji RP). Wykonanie wyroku Trybunału nastąpiło przez przyjęcie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów w stosunku do osób, które utraciły z dniem 2 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Stąd też według ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. zasiłek dla opiekuna przysługuje, stosownie do art. 2 ust. 2:

a) za okres od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia 14 maja 2014 r., w którym osoba spełniała de facto przesłanki do uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego w myśl ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;

b) za okres od dnia 15 maja 2014 r. w myśl przepisów ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r.

Pozostając w obrębie wspomnianej wyżej ustawy, należy zwrócić uwagę na regulacje w art. 3. Przepis dotyczy rolników (małżonków rolników i domowników) ubiegających się o zasiłek dla opiekuna. Z uwagi na status domownika ubezpieczonego obejmuje regulacja z art. 3 ust. 1 pkt 2, zgodnie z którą domownikowi przysługuje taki zasiłek w razie zaprzestania prowadzenia przez niego gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez niego pracy w gospodarstwie rolnym. W art. 15 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. dokonano zmian w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Za płatnika składek uznano wójta, burmistrza lub prezydenta miasta - w stosunku do osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne albo specjalny zasiłek opiekuńczy, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, oraz zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (art. 4 pkt 2 lit. w). Zgodnie z art. 6 ust. 2 a ustawy systemowej wójt, burmistrz lub prezydent miasta za osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe przez okres niezbędny do uzyskania 25 letniego okresu ubezpieczenia. Natomiast w myśl art. 6 ust. 2 b takiej składki nie opłaca się, jeżeli podlega ona obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu na podstawie ustawy lub na podstawie odrębnych przepisów. Tym odrębnym ubezpieczeniem jest ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Warto zauważyć, że zmiany w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników nastąpiły dopiero w wyniku wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U 2015 r., poz. 1506).

Przedmiotowa ustawa weszła w życie w dniu 1 października 2015 r., a więc po dniu wydania zaskarżonej decyzji. Stąd też nie może wywierać wpływu na kierunek rozstrzygnięcia za wyjątkiem art. 3, o którym dalej. Na marginesie jedynie należy podnieść, iż art. 16 ust. 2, umożliwił objęcie ubezpieczeniem emerytalno – rentowym na wniosek osobę, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik lub domownik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym w związku z nabyciem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przez okres pobierania tego świadczenia albo zasiłku - do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2. Równocześnie (art. 2) ustawy nowelizującej z dnia 5 sierpnia 2015 r. skorelowano nowe brzmienie z art. 6 ust. 2 b ustawy systemowej. Natomiast art. 3 uregulował sytuację, iż osoba która przed wejściem w życie tej ustawy nabyła prawo do zasiłku dla opiekuna z mocy ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów i podlegała ubezpieczeniu na mocy ustawy systemowej może złożyć wniosek o odstąpienie od tych ubezpieczeń i objęcie jej ubezpieczeniem emerytalno – rentowym na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Powyzsza analiza norm prawa materialnego nie pozwala na akceptację zarzutów apelacyjnych. Skarżącemu umyka zakres nowelizacji i przywrócenie prawa do zasiłku dla opiekuna, w sytuacji gdy dana osoba – będąc jego pozbawiona – uzyskała inny tytuł ubezpieczenia społecznego. Transponując przedmiotowe uwagi na grunt sprawy, oznacza to że skoro domownik (M. P.) legitymował się statusem domownika i faktycznie pracował w tym gospodarstwie (istotna cecha podlegania ubezpieczeniu z mocy ustawy) powinien podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników. Faktyczne wykonywanie pracy w gospodarstwie wynika z uznanego wypadku przy pracy (lipiec 2014 r.) i przyznanego jednorazowego odszkodowania w związku z uszczerbkiem. Tego rodzaju ubezpieczenie wyprzedza inny tytuł, tj. ubezpieczenie związane z uzyskaniem zasiłku dla opiekuna. Warunkiem uzyskania zasiłku dla opiekuna jest zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie, do czego nie doszło, mimo faktycznie złożonego na potrzeby tego postępowania oświadczenia z dnia 5 września 2014 r. Nie można pominąć, że w tym oświadczeniu M. P. nie zataił faktu podlegania ubezpieczeniu z racji statusu domownika. Nadto obecnie toczy się postępowanie o zwrot nienależnego świadczenia (vide decyzja Ośrodka Pomocy (...) w M. z dnia 26 czerwca 2015 r. w aktach tej jednostki, załączonych do przedmiotowej sprawy).

W takim układzie zależności poszczególnych norm prawa materialnego, tj. art. 2 i 3 ust.1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów w związku z art. 6 pkt 2 i art. 7 ust. 1 pkt 2 oraz art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie wystąpiły przesłanki uzasadniające wyłączenie M. P. z ubezpieczenia społecznego rolników.

Stąd też apelacja organu rentowego podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.